

Hoofdkantoor en Fabriek MAANWEG

SCHULING JUBILARIS VAN DE WEEK

Op 18 Februari is het 12½ jaar geleden dat N. Schuling afd. Slijperij in onze dienst trad. Schuling is dus nog een van de weinigen, welke de Slijperij in haar oude stadium, op de 1e verdieping van de metaalwegel heeft meegemaakt.

Zoals het bij iedere jubilaris gaat, heeft de redactie ook nu zijn licht opgestoken om bijzondereheden omtrent hem te weten te komen. Doch zie hoe men ook

plekerde, van Schuling konden geen bijzonderheden verteld worden. En is dit eigenlijk niet de grootste plim welke op een jubilarisshoed gestolen kan worden.

Want bij hoeveel mensen vinden we al die eigenschappen vertegenwoordigd die we zo graag in hem zouden zien en waardoor hij juist door zijn werk goed te doen, met collega's om te gaan en een recht door zee koers te volgen, een persoon wordt wiens bijzonderheid is geen bijzonderheden te hebben. Want dat Schuling zijn werk goed doet kunnen zijn baas en chef getuigen en als U hem op zijn koers wilt testen, probeer hem dan maar van een ander vakgebied lid te maken. Dat hij gezien is bij zijn collega's zal Maandag blijken.

Ziekenkas een feit

Vorige week is in de fabriek Maanweg gestemd over de al of niet oprichting van een afdelingskas.

Het resultaat was:

vóór:	784
tegen:	78
blanco:	23
ongeldig:	12
Uitgebracht:	897 stemmen
Stemgerechtigd waren:	991 personen.

SLAMAT DJALAN

De heer L. W. van der Heem heeft de uitnodiging ontvangen om dit jaar bij de viering van het 5-jarig bestaan van Javastal Stokvis, te Djakarta aanwezig te zijn. De heer Leo heeft deze uitnodiging aanvaard, en vertrekt in Augustus? dus naar de Oost.

De inaugurale rede van prof. v. Emden

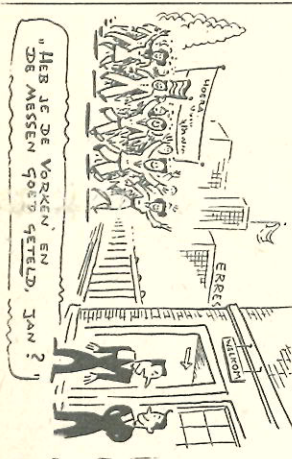
Bij de inaugurale rede, op 30 Januari '51, uitgesproken, wees prof. Ir E. van Emden erop, dat het „verspanen nog grotendeels een kunst is en slechts langzaam op weg is een wetenschap te worden".

1. Gebruiksduur van het gereedschap (b.v. standtijd van de betel).
2. Optredende krachten.
3. Oppervlakte-ruwheid.
4. Optredende spaan.

Bij elk dezer kenmerken, ja bij elke verandering van de verspaningscondities kan (en zal in de regel ook) voor verschillende materialen telkens een andere volgorde van „bewerkbaarheid" optreden.

Bij de aanvaarding van het ambt van gewoon Hoogleraar aan onze Technische Hogeschool wensden wij Prof. Ir E. van Emden, met wie velen in onze onderneming meerdere jaren nauw hebben samengewerkt, van harte succes in deze nieuwe en eervolle werking.

322 52

Burgerlijke Stand

Geboort:
Monica Hendrike Gude, dochter van J. B. Schaap, afd. Werkvoorbereiding op 6.2.52.
Barbara Jane, dochter van J. H. Ardaseer, afd. Montage op 8.2.52.

Huwelijken:
C. Timmer, afd. Complabiliteit, met mej. T. E. Wilimink op 26.2.1952.
P. J. L. Portma, afd. Verzendings met mej. M. C. van Barneveld op 21.2.1952.

Na mijn lange afwezigheid, door een ongeval, zeg ik mede namens mijn vrouw en kinderen, allen voor de vele bliken van belangstelling en medeleven hartelijk dank, in het bijzonder: Directie, Ziekentrost, de Woensdagavondclub en de Bibliotheek.

H. F. OTTERLOO, Gereedschapmakerij.

Langs deze weg dank ik Directie, chef, bazen en collega's nogmaals voor de prachtige cadeaux die ik bij mijn 12½ jarig jubileum heb ontvangen.

G. BERGMAN, Gereedschapmakerij.

Dank aan allen voor de belangstelling tijdens mijn ziekte.

D. Keusenbrink, afd. Galvano

Hiermede mijn hartelijke dank aan het comité Ziekentrost en aan de Chef Baas en Collega's afd. Zagerij, voor het ontvangen fruit en de fruitmanden.

H. J. v. d. HORST, Afdeling Zagerij.

Wij ontvangen een dankbetuiging van E. van Eijk, afd. Montage, voor cadeaux en belangstelling bij zijn 12½-jarig huwelijksfeest

Mijn hartelijke dank aan allen, van wie ik tijdens mijn ziekte zo veel bliken van medeleven heb gehad; ook Ziekentrost hartelijk dank voor het heerlijke fruit.

L. de Liefde, afd. 6000 Enaf

Geslaagd I.V.O.K. 1951/2

J. F. v. d. Berg
Mej. H. Boer
Mej. A. Doelman
Mej. C. H. Fintlerman
J. J. Krul
J. L. Lankhuizen
H. Schneider
Mej. A. C. Volkers
Voor her-examen:
Mej. N. N. v. Thiel Berghuis
Afgewezen: één

MAANDKARTEN
Geslaagd voor examen Steno-Engels mej. Hilgevoord, afd. Typkamer.

MAANDKARTEN
Maandkaarten voor de maand Maart kunnen Maandag a.s. tijdens de beide pauzes besteld worden in de nieuwe cantine.

Bridge-resultaten
VDH₁—P.V.S.B. 43:39
VDH₁—H.C.2 31:30
VDH₂—R.A.S. 54:11
VDH₃—TR 36:32
VDH₄—B.C.V.S.2 52:38
VDH₅—Shelli 27:57

Kernspreekuur Maanweg.
Op 18.2.1952 hebben in de kamer van de heer v. d. Poel zitting: te pauze: mej. Mulder en hr. de Geus. 2e pauze: hm Schippers en Kouwer.

Nummer 312

het V.D.H.-tje

16 Februari 1952

WEKELUKS NIEUWSBLAD VOOR HET PERSONEEL
VAN DER HEEM N.V. - DEN HAAG - HOLLAND - EERSTE NEDERLANDSE AUTORIJWIELFABRIEK N.V.

Zonlicht uit het elektrische lichtnet

Tropische temperaturen in Januari

Dagelijks worden in onze bedrijven vele metingen verricht en er zal wel niemand zijn, die de noodzakelijkheid hier niet van inziet. Als wij iets gemaakt hebben, of dat nu is een halffabrikaat, klein onderdeel of geheel eindproduct, moet de fabricerende afdeling en uiteindelijk de bedrijfsleiding weten of het gemaakte voldoet, dus aan de door de ontwerpafdeling gestelde eisen.

Dat de belangrijkheid van die meting zo groot is voor een kwaliteitsfirma, bewijst wel het feit dat naast de instantie die al die metingen verricht, er nog een geheel onafhankelijke afdeling is, die steekproefsgewijze de eindproducten geheel ingepakt en verzendklaar, onderzoekt, en welks onderdeel voor de bedrijven bindend is. Deze afdeling heeft tevens tot taak zódanige producten te nemen, dat onze directie weet, hoe onze producten zich onder de grootste mis-handeling van de klant zullen gedragen en onder slechte klimatologische omstandigheden houden. Het nabootsen van een trein- of bootreis; het vallen van de stekker van Uw stofzuiger, het buigen van Uw vloerwrijversnoer e.d. moet op de steekproefcontrole mogelijk zijn.

Hier toe zijn door onze afdeling meetapparaten al vele speciale toestellen ontworpen. Andere meetapparaten zijn gekocht. Zo werd vroeger een tropische atmosfeer nagebootst in een eigengemaakte kast. Na de oorlog, toen deze kast versleten was, bleek ons echter dat een Engelse firma zich in de oorlog had gespecialiseerd o.a. in het maken van tropeninstallaties.

Het leger had door schade en schandevaren dat er in de tropen nog wel eens een zender of ontvanger bezweek!

Het feit dat deze tropenkooi was ontwikkeld voor het leger, gaf ons veel vertrouwen en na een bezoek aan die firma besloten wij een dergelijke installatie aan te schaffen.

Ongeveer één jaar na het plaatsen van deze order arriveerde de bestelde kooi als eerste in Nederland. Deze kooi heeft grote belangstelling ondervonden van andere Nederlandse industrieën en zo zijn verschillende Nederlandse bedrijven ook overgegaan tot aanschaffing (o.a. N.S., P.T.T., Ned. Leger etc.). Deze kooi heeft er thans bijna 10.000 tropische bedrijfsuren op zitten, met totaal twee storingen:

een verwarmingselement verbrande door het uitvallen van onze waterleiding, een conditielampje brandde door (na 8000 uur!).

Zowel uit- als inwendig ziet de kooi er nog als nieuw uit.

Het is dan ook niet te verwonderen, dat toen de toenemende export steeds meer tropenproeven nodig maakte en de aanschaffing van een tweede kooi nodig was, de keus viel op hetzelfde Engelse fabriekaat: Gallenkamp, Londen.

De bezoekende vertegenwoordiger van deze firma maakte ons allereerst een compliment voor de prima verzorging, die wij aan de kooi van zijn fabriekaat hadden besteed en offerde een nieuwe tropenkooi, die tevens kan worden ingericht voor het nemen van zonlichtproeven.

Mej. J. M. Aarts van de afdeling Steekproefcontrole die hier aan de knoppen van de nieuwe tropenkooi draait, zou zich gewoonlijk wel wachten dit te doen, want het is het werk van steekproefcontroleur P. J. v. Hooibonk, die alles van vochtigheidsgraden, temperaturen en zo weet. Mevrouw Aarts is een nieuweling op de afdeling. Sedert drie maanden verzorgt zij de service-grafieken. Met veel plezier zegt ze zelf. Het werk is leuker dan op de Inkomende goederen controle.

Vergeet niet Uw adreswijziging door te geven!

Het blijkt nog steeds dat er mensen zijn, die vergeten adreswijzigingen e.d. door te geven. In Uw eigen belang raden wij U aan dit voortaan onmiddellijk te doen bij afd. Arbeid of de tijdschriftver.

Dit bespaart iedereen moeite en moeite.

WERKT MEN IN AMERIKA HARDER

Het is niet eenvoudig om een uitreksel te maken over een onderwerp dat belangrijke delen uit het bedrijfsleven raakt. Het doel wordt n.l. niet bereikt (het verkrijgen van een beter inzicht) als bepaalde gedeeltes niet worden begrepen of gedeeltelijk worden weggelaten.

In de V.S. hebben ook de lagere leidende functionarissen grote verantwoordelijkheid. Dit kan men doen omdat deze mensen door middel van B.K.T. meer waard gemaakt zijn. Hier staat echter tegenover, dat wanneer iemand niet voldoet, hij er na een bepaalde — betrekkelijk korte — tijd uitwilt, in gevallen waar men in Nederland de zaak nog wel eens weer aangekeken had." Beter zou zijn geweest het gedeelte uit het aangehaalde rapport van C.O.P., blz. 37 paragraaf 6 regel 16 van boven, aan te halen, dat als volgt luidt:

"De leidende mensen van verschillende niveau, maar vooral de jongere lagere leiders, zijn veel minder zeker van de handhaving van een eenmaal verkregen positie dan in ons land. Hij, die niet voldoende en een korte periode om zich te verbeteren. Hij kan alle hulp en medewerking krijgen, die hij daarbij verlangt, maar lukt het hem niet de productieve of het veraste niveau te brengen of schiet hij tekort in de handhaving van de veraste kwaliteit. Dan zal hij zeker niet gehandhaafd worden. Hij zal misschien een andere plaats krijgen in het bedrijf, waar minder van zijn leiderscapaciteiten wordt geëist, maar de kwaliteit van de leider wordt afgemeten naar de door zijn afdeling bereikte resultaten."

Hier staat dus niets in over „niet voldoen ondanks B.K.T.". Voorts staat er nog in het V.D.H.-je, zie regel 42:

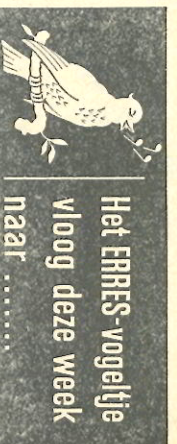
"Om nog even terug te komen op de leiders en afdelingschefs, hier blijkt dat de bazen en afdelingschefs de hoofdrollen van het personeelbeleid vervullen. Dit is ook zeer logisch, zij zijn tenslotte degenen die de hele dag met het personeel te maken hebben en weten wat er van hen geëist kan worden. De personeelsafdeling heeft hoofdzakelijk een administratieve taak. Dit brengt natuurlijk mee, dat de bazen en afdelingschefs, behalve een gedeelte technische kennis, nog iets anders moeten kennen, n.l. tactisch en prettig omgaan met mensen. De bazenopleiding is hierop dan ook voor het grootste gedeelte gericht; met de kennis wordt dan echter tegelijkertijd verantwoordelijkheid gegeven!"

Tot zover dit gedeelte. Er valt echter bij op te merken, dat een zeer belangrijk deel is weggelaten en wel dat deel wat betrekking heeft op datgene wat aan die opleidingen is voorafgegaan, n.l. de vorming op de scholen die in Amerika hierop gericht is dat de jonge mens meer praktisch wordt ingesteld op de maatschappij. Zie bladz. 62 regel 15 van boven af:

"De junior highschool (die ieder een doorloopt tot 15 jaar) is gericht op de keuze van de levensrichting. Op het programma komen naast de normale vakken allerlei vakken voor die de leerlingen een beeld moeten geven van de aard van hard- en handarbeid in de maatschappij. De senior highschool kan gesplitst worden in vele richtingen, die in drie hoofdgroepen zijn te onderscheiden, namelijk:

- voorbereiding voor de universiteit;
- algemene ontwikkeling;
- vakopleiding.

Na de junior highschool moeten de leerlingen uit deze drie richtingen kiezen. De onder b bedoelde opleiding is er op gericht de jongens en meisjes op te voeden tot volwaardige Amerikaanse burgers. Zij doen wat industrieel werk, lerentekening lezen, worden op de hoogte gesteld van de maatschappelijke instellingen in de V.S. (zoals

Het ERRES-vogeltje vloog deze week naar .....

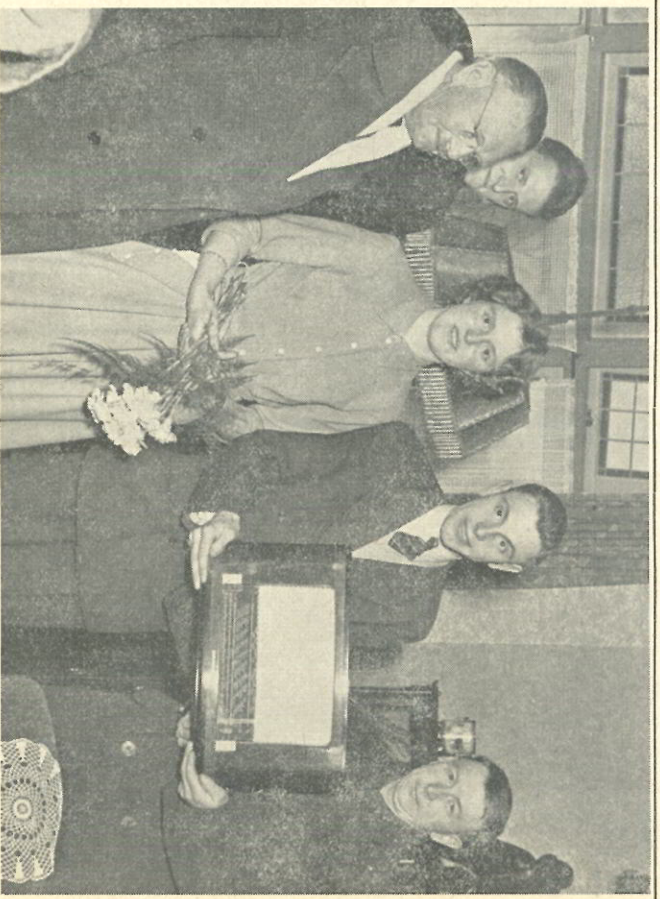
Denemarken	Belgische Congo
Noorwegen	Suriname
Ceylon	Thailand
Curacao	Verenigde Staten
Australië	Unie van Z. Afrika
Brazilië	Pakistan
Zwitserland	India
Portugal	Nigeria
Italië	Zweden
Dalgië	Brits West Indië
Canada	Bahrein

verdergaande opleiding gevolgd.

Het mensmateriaal waarmee men de hoge rangen moet bezetten, vindt men in ieder bedrijf, dus in alle geleideren, ook onder de eenvoudige arbeiders aan de productieband. De universitair gevormden komen niet op de leidende plaatsen als zij niet eerst de harde werkelijkheid van de praktijk grondig hebben meegemaakt.

Veel van het goede wat men in de Amerikaanse bedrijven ziet is in de diepte kennet terug te brengen tot het algemene ontwikkelingsniveau van de mensen, die in het bedrijf werken."

Zover dit gedeelte uit het rapport. Contactgroep Opleiding Productiviteit. Aangezien in dit rapport wel over maatschappelijke vorming doch niet over gesettelijke vorming gesproken wordt, geeft dit toch wel de indruk, dat het ook in Amerika lang geen 100% is. Wij zijn onze commentaar dankbaar voor zijn opmerkingen en aanvullingen. Het moet ons echter van het hart, dat het niet de bedoeling geweest is het rapport uitputtend te bespreken. Wij iemand zich op de hoogte stellen van de woordelijke inhoud van het rapport, hij wende zich tot de bibliotheek.

De ERRES radioprivsvaag is dit jaar een éclatant succes geworden. Meer dan 60.000 inzendingen; een imposant aantal. 21 Januari 1952 heeft de trekking plaats gevonden ten overstaan van de notaris. Als een der gelukkigsten kwam daarbij uit de bus de heer J. Kos, onderwijzer aan een Christelijke school te Woudenberg (Utrecht). Het werd voor de winnaar in meer dan één opzicht een prettige dag: juist op de dag van zijn verloving kwam de heer Bulke, directeur van Stokvis-Utrecht hem eigenhandig zijn prijs aanbieden: een ERRES KY 515. De Stokvis fotograaf legde voor ons het schone moment vast.

Fabriek UTRECHT

KERNVERKIEZINGEN IN UTRECHT

Goede kandidaten voorwaarde voor goede Kern

Over enkele weken loopt de zittingstijd van de huidige kern ten einde. Het personeel van Fabriek Utrecht zal dan ter stembus trekken om zich een nieuwe personeelsvertegenwoordiging, welke gedurende twee jaren hun belangen zal helpen behartigen, te kiezen.

Wat is eigenlijk De Kern?

Het reglement zegt er in Artikel 2 het volgende van: „De Kern is een uit leden van het personeel bestaand orgaan, dat door samenwerking van directie en personeel tot stand is gekomen. Dit orgaan heeft ten doel, het personeel te vertegenwoordigen bij de directie, ten einde met inachtneming van de belangen van de onderneming, mede te werken aan de behartiging van de belangen van het personeel. Zij tracht dit doel onder meer te bereiken, door het bevorderen van al die maatregelen, welke de goede verstandhouding tussen directie en personeel onderling versterken.

Wat doet de Kern?

Dat het een uitgebreid terrein is, waarop de Kern zich beweegt, blijkt hier wel uit. De kern is vertegenwoordigd in de diverse commissies en fondsen en speelt hier een actieve rol in. Zij zorgt voor ontwikkelings- en ontspanningsavonden. De directie pleegt in het verleden veelvuldig problemen, als overwerk, pauzes, werktijden, ziektecijfers, vacante-vestiging, etc.

Zij onderhoudt het contact met de vakbonden. Zij is het klachtenbureau voor niet naar tevredenheid opgeloste moeilijkheden, zoals tariefkwisities, boeien etc. Zij ziet toe, dat goede hygiënische en organisatorische maatregelen voor de werknemers worden getroffen.

Maar ook ziet de kern toe op de naleving van voorschriften en tracht zij de arbeidslust op te voeren. Zij vraagt van het personeel begrip voor de waarde van het bedrijf voor henzelf en voor hun gezin. Zij wakkeret de gemeenschapszin aan; stimuleert orde en netheid en bevordert het persoonlijk initiatief, etc.

U begrijpt dus dat het van zeer veel belang is, dat de juiste mensen gekozen worden om dit werk te verrichten. Daarom doet de huidige kern een dringend beroep op allen, om met overleg de kandidaten te stellen. Siet hen candidaat, waarvan U kunt verwachten, dat zij niet alleen kernlid worden

2 1/2 jarig jubileum C. VAN DER KUIP

De eerste jubilaris van dit jaar in de fabriek Utrecht is de heer C. van der Kuip. Van der Kuip is het bedrijf in alle omstandigheden trouw gebleven en hij is thans een waardig lid van de V.D.H. gemeenschap. Hij deed op 21.8.1939 als bandmonteur zijn intrede in de fabriek. Door zelfstudie behaalde hij het diploma van aspirant monteur V.E.V. en ging op 7.8.1948 als electriciën naar de afdeling Huisvesting. Hij kreeg zijn kars en hij pakte deze ook en is nu een kl. 13 man.

„Kees“, zoals velen hem kennen, is een ijfrig electriciën en staat ten alle tijde klaar zijn plicht te doen. Menige reorganisatie in het bedrijf heeft van der Kuip meegemaakt en hieraan zijn krachten ook in de 20- of nachtelijke uren gegeven. Wij wensen van der Kuip ondanks de ziekte in zijn gezin toch een feestdag met proficiat en nog vele V.D.H. jaren.

Burgerlijke Stand

Geboren:
Op 10 Februari 1952 geboren Ronald Geardus Hendrikus, zoon van mev. J. Schoordijk-v. d. Hulst ald. Montage.

Hartelijk dank aan Directie en Ziekentroost voor de pot met vruchten. Tevens voor het fruit, dat ik al eerder in het ziekenhuis mocht ontvangen.

Mev. J. C. KWAKERNAAAT.

Wij ontvangen een dankbetuiging van mev. J. Kranenburg ald. Montage aan „Ziekentroost“ en collega's voor de belangstelling ondervonden gedurende haar ziekte.

Hartelijk dank voor de aardige blikken van belangstelling in de vorm van fruitzendingen en bezoeken, welke ik met veel waardering heb mogen ontvangen van Comité Ziekentroost.

J. W. Vreeswijk, Stamperij Utrecht.

Ideëënbus

In de afdeling Expeditie te Utrecht werkt E. D. J. v. Aken, die voor het openen van pakken van een mes gebruik moest maken. Dit kostte veel tijd en was zo kwam hij al gauw op het idee hier een priem voor te gebruiken. Premie: f.250.

*

No. 416 — K. Zwaak, afdeling magazijnen, verhoogde de veiligheid door het aanbrengen van een beugel op de standaard, waar het busmateriaal op rust. Premie 2 1/2 gulden.

*

Ideë no. 509 U. Ingezonden door J. Brouwer ald. Montage. Dit voorstel betreft een verbetering aan de ventilator VT 40 en kon worden beloond met een premie van 20 gulden.

*

Ideë no. 466 H. J. den Dijken stelde voor de spuitmal om ventilatorlappen te voorzien van een opvanggoot met vergaarbak. Hierdoor wordt lak bespaard en bovendien orde en methode bevorderd. Premie f.5,—.

Er werd.....

In 1951 voor de wikelafdeling een uitgebreid programma van maatregelen uitgevoerd. Zonnelaer is wel gebleken, dat ook bij deze machines de bedrijfszekerheid uiterst belangrijk is. Zo heeft Flervoet met behulp van zijn collega's in het vorige kwartaal 4 der 7 ankerwikelmachines, welke vroeger aan de Maanweg zijn gebouwd, vernieuwd. De laatste drie volgen binnenkort. De constructie is principieel geheel gelijk gebleven, alleen is alles een flink stuk zwaarder en meer solide gebouwd. Bij elke machine wordt nu een machinekaart aangebracht om de signalaties die nu nog voortkomen op de voet te kunnen volgen.

*

door iedereen, mogen wij wel zeggen, opgemerkt, dat de vernieuwde Maanwegomroepinstallatie door de heer Kraan van ald. Huysman is geplaatst. Alle „visite“ van het voorlantaar kon dit wel aan de rommel zien en de overigen hebben wel gehoord, dat hopen wij tenminste, dat wij een beter geluid in onze omroep hebben.

Wij nemen de nieuwe cantine in gebruik

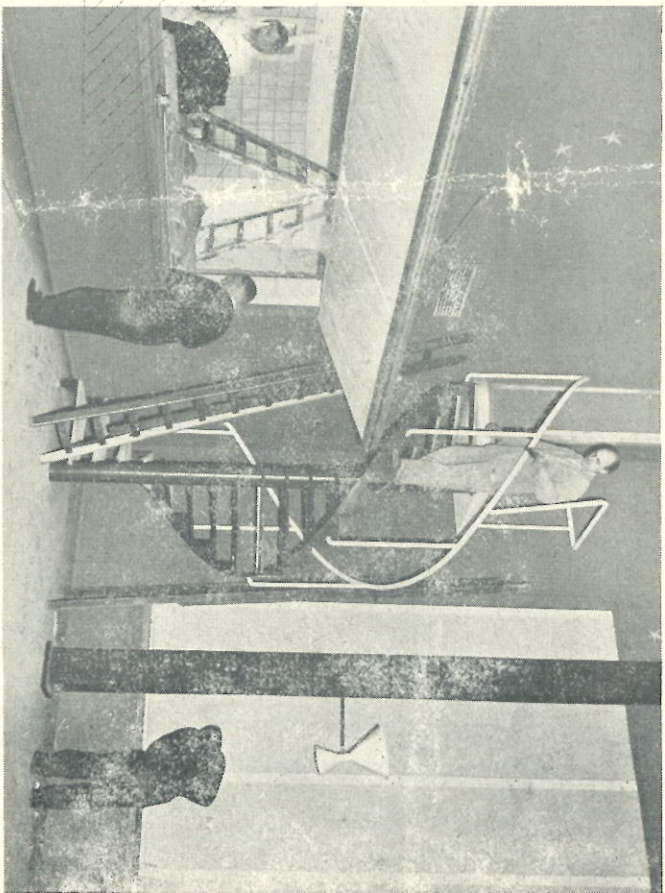
'Het zou uiteraard heel goed mogelijk zijn geweest een zeer uitvoerige foto-reportage van de aanbouw der nieuwe cantine in het bouwnummer op te nemen. Wij hebben dit met opzet niet gedaan. De heer L. W. van der Heem is namelijk voornemens om de verschillende mogelijkheden van dit nieuwe gebouw op de avondbijeenkomsten van 20, 22, 27 en 29 Februari te demonstren en het zou niet aardig zijn hem nu „het gras voor de voeten weg te maaien” zoals de gewijde term luidt. Op deze avonden zal men dus kennis maken met het VDH-oriëntatiegebouw. De kennismaking met de cantine is al eerder, n.l. aanstaande Maandag. Die dag komt, wij menen wel voorgoed een einde aan de omzwervingen van de grote cantine die eerst gevestigd was op de eerste verdieping van het middengebouw (achter gas en op houten banken), daarna op de eerste verdieping van de houtfabriek (niet meer achter gas, maar wel nog op houten banken), als noodsprong enige tijd in een hoek van het nieuwe grondstoffenmagazijn en nu, als verademing, dit mooie cantinegebouw.

Er is veel verlangd naar een betere cantineruimte. Nu wij aan de vervulling van al deze wensen toe zijn gekomen, bedenken hoe onze accommodatie was en zien hoe zij is, dan zal het de meeste onzer vergaan als Uw redacteur: te verbaasd om deze vooruitgang te beseffen (en te waarderen). Het gas en de banken zijn verdwenen. Wij hebben nu nette tafels en stoelen, bordes en messen. Er is licht, lucht en warme volop. Een kapitale afzuiginstallatie garandeert ons ten allen tijde een frisse atmosfeer. Er is koffie.

Er is meer: een prachtige zaal die ook 's avonds kan worden gebruikt als muziek- of filmzaal. Een kleine zaal die dienst kan doen bij lezingen, filmvoorstellingen, een badhuis met 42 douchezellen, een vestiaire met keurige toiletten, een groot magazijn. Dit alles ondergebracht in een gebouw dat onze architect Ir. W. S. v. d. Erve, eer aan doet.

Voor wie is dat gebouw nu neergezet? Voor het personeel. De directie heeft het bij gelegenheid van het 25-jarig jubileum beloofd en nu staat het er.

Goedkoop is dit ontspanningsgebouw niet.

Keuken en wenteltrap naar filmcabine

al is alle luxe vermieden en is gepoogd met eenvoudige middelen de allerbeste resultaten te bereiken.

Van der Heem N.V. is geworden wat het is, doordat de leiders, de heren van der Heem, steeds de moed bezaten om de zaak op een grotere leest te schoeien zodra dat nodig bleek.

Zo verhuisden wij van de Joan Maetsuyckerstraat naar de Stortenbekerstraat. Eenmaal in die gigantische fabriek aangeland peinsden wij al over onderverhuur. In 1939 betrokken wij het complex Maanweg. Men vragde het maar eens aan de oudgedienden hoe het de ruimten toen waren. Wij kregen een fabriek in Utrecht en aan de Laakweg. Wij bouwden een nabewerkingsgebouw en inagazijnloodsen. Onze hele geschiedenis is er een van bouwen meestal in slechte tijd.

Nu bouwen wij een cantine en een fabriek voor Telecommunicatie. Wij zullen blijven bouwen en uitbreiden, zolang de groei van

onze bedrijven dit noodzakelijk maakt. Wij zijn blij dat dit nog steeds zo is, ondanks periodieke ups en downs. Onze onderneming dobbert op de golfslag van het economisch getij.

Wij worden ook belaagd door duurtie, schaarste en afzetmoeilijkheden, maar het is ons meestenlijds voor de wind gegaan. Vertrouwend op ons goed gesternte blijven wij die koers sturen.

We gaan buiten om

Aangezien de nieuwe apparatenfabriek nog niet klaar is, kan het nieuwe ontspanningsgebouw nog niet via het binnen terrein worden bereikt. Vanaf 18 Februari zullen wij dienstgevolge nog „buitenom” naar de cantine moeten gaan.

Dat wil dus zeggen via hoofdingang naar buiten met kans op foullieren en over de Regulusweg naar de grote ingang van het ontspanningsgebouw. Wie zijn jas wil uitdoen, gaat de gaderobe in, en komt via de deur bij 1. in de grote zaal.

Wie niet in de gaderobe moet zijn, kan recht doorlopen en komt bij 2. in de zaal.

Tegen het einde van de pauze gaat men terug langs dezelfde weg. Bij het fluitsignaal van 12.30 resp. 13.30 uur moeten we op onze werkplaats het werk weer ter hand nemen. Als nu de 6-minutenfluit gaat, is het „hoogste tijd, heren!”

Bezoekers van de avonden 22, 24, 27 en 29 Februari worden verzocht hun fietsen te stallen in de normale rijwielstallingen, vanwaar men buitenom naar de nieuwe cantine gaat. Auto's en fietsen kunnen hun wagen op de Saturnusweg parkeren.

Men gaat via de gaderobe naar de zaal alwaar de plaatsen binnen de op de uitnodiging aangegeven vakken vrij zijn. Vakken en plaatsen die gereserveerd zijn gelieve men open te laten, voor gas'en.

Ir. W. S. van der Erve, b.i. was zo vriendelijk onderstaand artikel voor ons bouwnummer te schrijven. Hij is de architect van het nieuwe ontspanningsgebouw en de in aanbouw zijnde telecomfabriek. Het gehele gebouwencomplex Maanweg is trouwens mede door hem ontworpen en dank zij deze continueitit van leiding geworden tot eenharmonisch geheel.

Onze fabriek Maanweg was Ir van der Erve's eerste bouwwerk. Sindsdien heeft hij veel werken op zijn naam gekregen o.a.: nieuwe Turmac-fabriek te Zeyenaar (Old Mac), Bataafse Accufabriek te Rotterdam, verbouwingen Stokvis

Utrecht, verbouwing Roxy theater, Den Haag, Tehuis voor Ouden van Dagen te Boven Hardinxveld. Onderhanden zijnde projecten o.a. Politiebureau, Den Haag, en Gouvernementsgebouw Den Haag. De heer v. d. Erve is een zeer kundig architect en een bewonderaar van de befaamde Fransman Le Corbusier, over wien hij een zeer levenswaard boek heeft geschreven.

ZOALS DE ARCHITECT HET ZIET

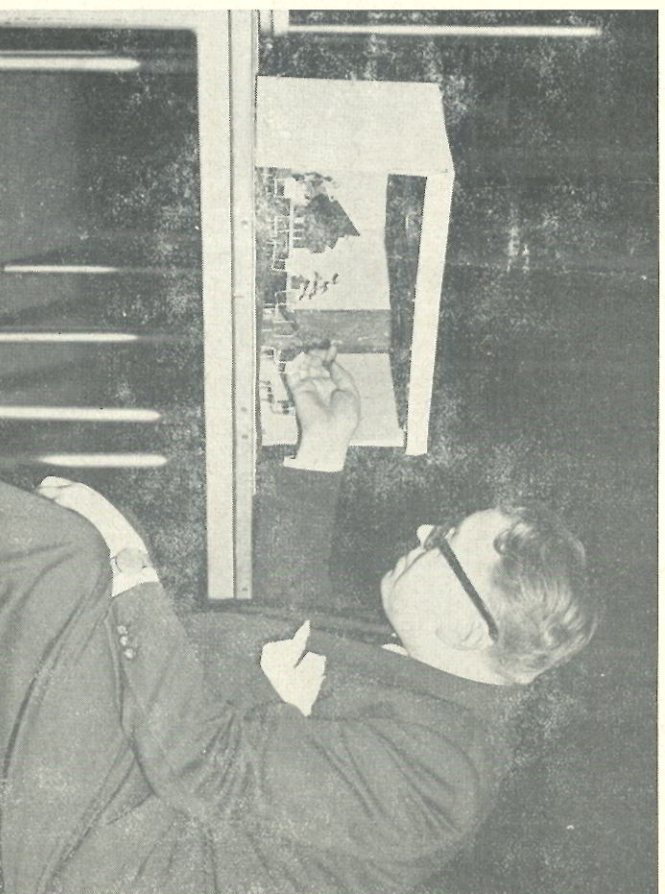
Omdat het helaas onmogelijk is de verschillende vragen die U misschien zoudt willen stellen, alle persoonlijk te beantwoorden, heb ik gemeend goed te doen U in het kort iets te vertellen over het nieuwe personeelgebouw.

Een man en een vrouw, die onlangs naar het nieuwe gebouw stonden te kijken, zeiden tot elkaar: „Je kunt wel zien dat het voor van der Heem is..... net een radiotoestel”.....

Waarom is het nu zo'n vierkante doos geworden? Omdat hier een methode gevolgd is, welke daarin bestaat, dat er gefundeerd is zonder palen. Het gebouw is een vrijwel drijvende, rechthoekige bak, waarop de zalen zijn gebouwd. Dit drijven moet U zich niet al te letterlijk voorstellen. Het gebouw ligt niet aan zware ankers en het is dus niet zo, dat U straks Uw lunch aan boord zult gebruiken. Het gebouw is ook niet te water gelaten, maar het is onderlussen wel zo, dat als U in de kelder loopt, het water (zij het dan onzichtbaar) tot aan Uw schouders staat.

Omdat in den beginne niet vast stond, of de ingangen en uitgangen links of rechts of voor of achter zouden moeten komen, heeft het gebouw van meet af aan een streng symmetrische plattegrond gehad. Een moeilijk probleem is de koffie-distributie geweest, d.w.z. hoe zetten we de koffie, centraal of niet centraal en hoe distribueren we ze. Tenslotte is er een vijfde gemaakt, waardoor het straks mogelijk zal zijn, om de koffie via de tunnel ook naar de telecommunicatiefabriek te brengen. Waarom zijn er in de zaal zulke grote ramen? Grootmoeder zou zeggen, dat het is om beter te kunnen zien. Zal het niet te licht zijn als straks de zon weer eens gaat schijnen? Neen, want dan laten wij de rubbergordijnen neer, die zijn aangebracht en welke tevens ten doel hebben de zaak geheel te kunnen verduisteren wanneer wij filmvoorstellingen willen geven. Dit laatste kan dus zelfs overdag.

Hoe is het gebouw verwarmd? Als men goed kijkt,

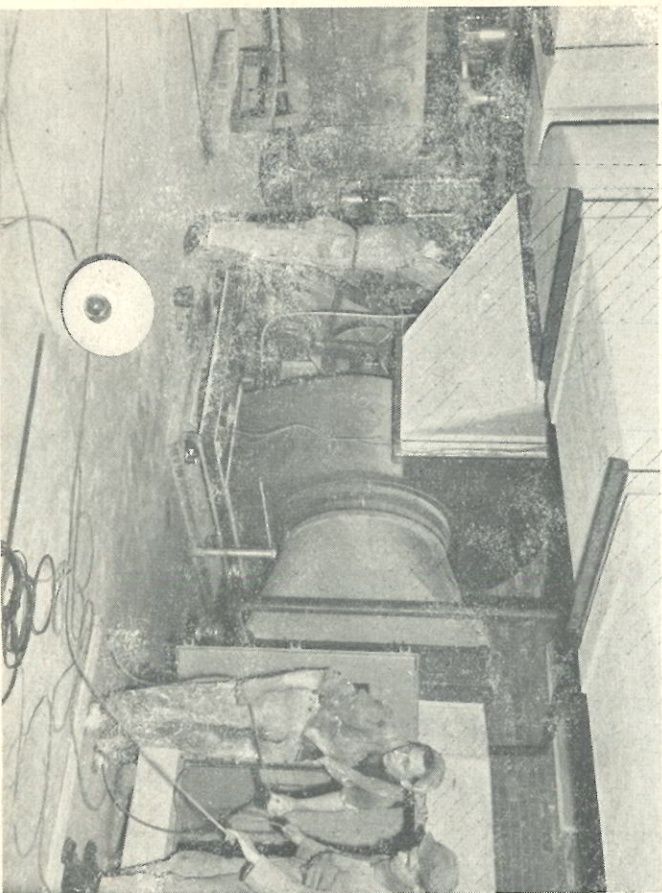

ziet men aan het plafond een aantal roosters en onder langs de grote ramen spleten waardoor de warme lucht wordt ingeblazen, resp. afgezogen en wel zodanig, dat tien minuten nadat de eerste lunch heeft plaats gehad, geen enkel luchtje of geurtje meer wordt bemerkt door de volgende groep, welke hongerig aan komt snellen. De hiervoor benodigde installatie is ondergebracht in een deel van de kelder en hier ziet het er bepaald indrukwekkend uit. De lucht wordt door grote kanalen van buiten af aangezogen, verwarmd en daarna door andere kanalen naar de diverse ruimten gestuurd.

Waarom heeft de zaal die typische blauwe kleur gekregen? Deze kleur geeft een zekere rust en maakt bovendien dat men geconcentreerd de uitvoeringen op het podium zal kunnen volgen. Wat hebben die ronde schijfjes aan het plafond te betekenen? Deze schijfjes zijn aangebracht op advies van de accoustiekingenieur en hebben tot taak het geluid te verbeteren. Het plafond is nu in het midden het hardste geworden en dit is nodig om achterin de zaal ook goed te kunnen horen. Wat betekenen die vreemde voorstellingen op de muur? Dit zijn symbolen van atomen, waarover in onze tijd nogal eens sprake is, en waarvan bij VDH een druk gebruik wordt gemaakt. Immers in de radiolampen bijv. vliegen de electronen wild in het rond.

De Amerikaan David Lilienthal heeft gezegd, dat in de democratie de atoomenergie aan het volk moet behoren. U begrijpt nu beter waarom deze voorstelling op de muur van Uw cantinezaal is aangebracht. In de koffiekamer zijn een aantal sterren uitgestrooid en zij verbeelden de macrocosmos, ofwel de wereld van de grote planeten, in tegenstelling tot de microcosmos, waarvan ik U zoëven sprak.

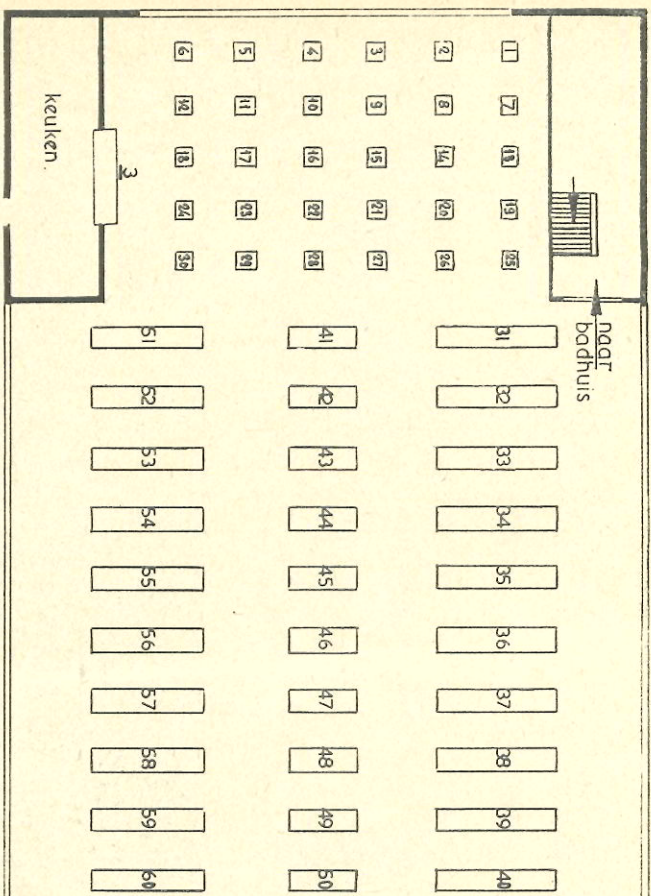
Ik hoop nu maar, dat het gebouw U blijvend zal bevallen en dat U er veel genoeijlijke uren in zult mogen beleven.

Een der ventilatoren van de luchtverversingsinstallatie

HET ONTSPANNINGSGEBOUW ALS CANTINE

Waaron paauze verlenging

Serius als wij zijn, is proefondervindelijk vastgesteld dat de 6 minuten voor ieder voldeende zijn om vanaf zijn plaats naar de cantine te lopen. Tot dit doel is de pauze met 12 minuten verlengd.

GOEDE WIJN

„A bon vin point d'enseigne” zullen de Fransen van hun Solex zeggen en wij zeggen het hun na: „Goede wijn behoeft geen krans.” Maar toch is het voor ons aardig te horen, dat men onze producten roemt. Zo ontmoetten we in de Domstad onlangs een oude kennis, die ons toevoegde: „Zeg, je kunt je baas mijn compliment maken voor zijn Solex.”

Nieuwsgierig als wij nu eenmaal zijn, willen we natuurlijk graag weten, wat hij dan wel voor ervaringen met onze Solex had, dat hij zo enthousiast was.

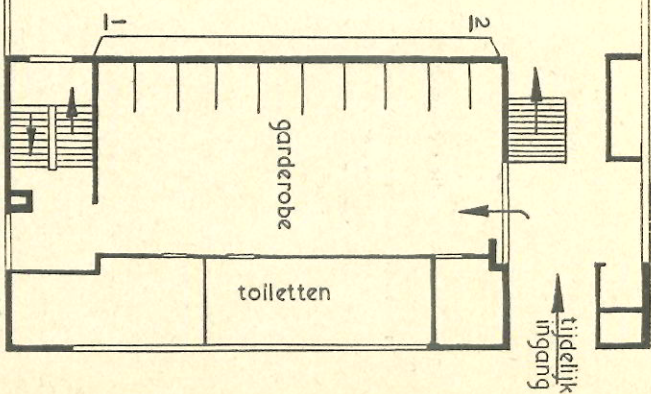
Welnu, hij had ca. 1 1/2 jaar geleden een Solex gekocht en deze in weer en wind voor zijn werk en ook om tochtjes te maken gebruikt. In totaal had hij er reeds meer dan 18.000 km op afgelegd, zonder ook maar één enkele keer pech.

Onlangs was hij met de wind links opzij, uit Winkel, een plaatsje boven in N.-Holland, naar Utrecht gebromd, een afstand van 102 km, op minder dan één liter brandstof. Hij had gedacht hoogstens tot Breukelen te komen, maar toen de Solex nog steeds rustig doortuffe, had hij gedacht: laten we eens zien hoever we op die ene liter komen! Al wat hij gedacht had, niet dat er bij zijn thuiskomst nog zoveel in zou zitten, dat er nog best naar het Zuiden van Utrecht op gereden had kunnen worden (ca. 4 km). „Welke onkosten heeft U alzo in die 1 1/2 jaar gehad?” was onze vraag.

Het antwoord luidde: „Eenmaal ontkolen en een nieuw lampje, maar dat is toch niet te noemen, zeg nu zelf!”

Indedaad, ook wij vonden dat niet om te noemen, maar vonden wel en vinden nog, dat ons brommertje tot schitterende prestaties in staat is.

En hoe vergelijkbaar we nu die afstand van 18.000 km? Om U enig idee te geven: Amsterdam — Shanghai is ca. 13.500 km en de afstand Amsterdam — Sydney is 19.000 km

Meer waardering

is geen overbodige luxe

In „Herboren statoren” (VDH) van vorige week, rubriek Utrecht) komt o.a. voor:

„Wanneer men vergelijkt hoe een onverschillige man een massaproduct soms in elkaar smijt en daartegenover stelt de accuratesse en de kennis van zaken, waarmee deze producten van de speciale motoren-afdeling samengesteld worden, dan is het duidelijk, dat monteren een vak is, waarin men zich van laag naar hoog kan bekwaamen. Voorwaarde is, dat men eerst zorg leert hebben voor het eenvoudiger werk.”

Deze voorstelling van zaken maakt een totaal verkeerde indruk en men zou er de indruk door kunnen krijgen, dat alleen het nieuwe van de zalm aan precisiewerk wordt gezet en dat onverschilligen nog wel een massaproduct in elkaar kunnen smijten.

Zolang er dus geen zorg aanwezig is dan dus niet naar „edeler” werk, met andere woorden de zorgelozen blijven aan het massaproduct zitten. Arm massaproduct en wat erger is: arme mensen, want er komt een punt waarop de afdeling speciaal-motoren „vol zit” met zorgzame mensens, zodat de niet onverschillige uit de massafabricage, die zijn werk beslist goed doet en desondanks niet naar het „betere” werk kan overgaan het gevoel krijgt dat zijn werk minder gewaardeerd wordt.

Als voorwaarde had beter kunnen staan:

„Hi! die het massawerk met geconcentreerde aandacht verricht, daardoor geen fouten maakt en van wien bovendien blijkt dat hij het gevoel en geduld bezit om precisiewerk te verrichten in aanmerking kan komen voor dat meer verantwoordelijk werk.”

Het verschil nu is duidelijk:

Voor massawerk kan niet iedereen gebruikt worden, dus ook de onverschillige niet. Er is meer voor nodig om alleen een soldaat-bout en een tang vast te houden en wel concentratie en toewijding. Zelfs bij het meer eenvoudige werk, mits deze medewerkers het gevoel krijgen dat hun werk niet voor de vorm of ambtelijk, maar van binnen uit door anderen van laag naar hoog gewaardeerd wordt.

DE ROUTE
NAAR DE
NIEUWE
CANTINE

